

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal:
Balv. Regela Ferdinánd Zs.
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)
Sürgönycim: Közlöny, Arad.
Telefonszám
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre 482 Lel.
Fél évre 241 Lel.
Negyed évre 108 Lel.
Havonta 86 Lel.

Hirdetések díjazás szerint
vétettek fel.

Megjelenik naponta reggel.

A drágaság kór- és gyógytana.

Írta: Dr. Pályi Ede.

Ez az érdekes és új gondolatot felvető közgazdasági fejtegetés eredetileg a magyarországi viszonyokra íródott, de gondolatmenete és következtetéseit teljes mértékben alkalmazhatók a mi helyzetünkben is és ezért érdemesnek tartottuk e helyen teljes egészében leközölni e cikket.

Mi a drágaság? Drágaság az, ha (a munkát is árunak tekintve), az árak drái nem egyforma mértékben emelkedtek. Akinek árúja vagy munkáértéke kevésbé drágult, az érzi, mert szenved a többi árúknak drágulását. (Ez a drágaságnak kórtana.) Ha egy éjjelen át a világ minden része ezerszeresen megnagyobbodnék, (és a részek működése is megfelelőleg alkalmazkodnék), akkor reggelre fölébredve semmiféle változást se vennénk észre, hiszen szemem méretei is ezerszeresen megnagyobbodtak és a tárgyak egymáshoz mért viszonylatát sem változtak volna.

Mi lenne a drágaság bajainak egyetlen és biztosan ható ellenszere? A drágaság egyetlen és biztosan ható ellenszere az volna, ha el tudnók érni, hogy minden áru, tehát a testi és szellemi munka is,

egyforma arányra dráguljon. (Ez a drágaságnak gyógytana.)

Mi tehát összefoglalva a teendő? A drágaság elleni teendő az, hogy a termelési tényezőket, tehát a földet, a testi és szellemi munkát, a tőkét, a hitelt és az állami szolgáltatásokat egyenlő színvonalra, aranyparitásra drágítsuk. Ennek azonban akadálya az, hogy a gazdaságilag erős elemeknek nem érdekük az aranyparitás. Hanem inkább érdekük a folyton romló valuta. Romló valuta dráguló árut jelent, vagyis akinek dologi javai vannak, az romló valutánál folyton több pénzt kap mint azelőtt, ellenben nem fizet ennek megfelelő arányban többet a dologi javak előállításában résztvevő testi és szellemi munkásoknak és nem fizet több adót az államnak, mint amennyit már kivettek róla. Így gazdagodik a romló valuta segélyével a nemzet egyik része a másik résznek terhére, a dologi termelők a kifizetésiüknek terhére.

Amde a legnagyobb fixizetési tényező az országban az állam, kinek milliárdjai legnagyobb részét fix adókból, illetékekből és magánüzemi bevételekből származnak. A valuta romlásán gazdagodók tehát nem a munkást, nem a hivatalnokot, nem a honorációt, nem a kö-

zéposztályt, hanem legeslegjobban az államot pusztítják!

Az egész világon így van ez, ahol romlik a valuta. A különbség csak az, hogy másutt szégyellik, (Magyarországon) köz érdekűnek állítván be, még meg is követelik a korona rontásához való jussukat. A korona március vége óta tíz centimes körül állandósul, amivel szemben ez idő alatt a buza 19.000 koronáról 30.000 koronára is felugrázott. Pedig ennek a 30.000 koronás búzáknak a vetőmagja 1921. októberében csak 1800 koronába került. Ugyanabban az időben 100 korona értéke 80 centimes volt, azóta tehát a pénz a nyolcadrésztére romlott, a buza ellenben az akkori árának 17-szereséig is fel tudott ugarni. A GYOSZ vezetője alkalmas és alkalmatlan érvekkel tiltakozik az értékálló valuta megszervezése ellen. Nehogy, ha csak részlegesen is, ellentárlássunk a korona továbbromlásának, mert hiszen csak is a folyton romló korona biztosíthatja az állandó valutáris export-hasznot.

A TEBE is elejtette az értékálló valutát, hiszen ennél 4-5 százalékra vennék a közönségtől a betéteket, amelyeket 7-8 százalékra kellene továbbadniuk. Holott

ma a jegyintézet 12 százalékra préselt a bankót, amelyet a bankok 50-500 százalékra adhatnak tovább. Mindent dologt, termelő több száz percents hasznot követel azon biztosítási díj címén, hogy a korona romlani fog s ha e miatt is tényleg romlik a korona, akkor ennek megfelelőleg újra fölemelik az árakat. Mindenki a korona romlásán akar gazdagodni, ellenben a fixizetésiük és az állam belepusztulnak, a közgazdaság pedig elsorvad, mert nem lehet romló pénzzel takarékoskodni, nem lehet séges hitelrendszer fentartani, takarékoskodás és hitel nélkül nem fejlődhet a termelés, hanem a pénztől való menekülés folytán inkább fejlődik a drágaság és az egész élet a legtöbbnek, legjobbnak és legolcsóbbnak termelése helyett spekulációs játékalkalommal alakul át.

Hogy lehet ezen segíteni? Ugy, hogy ne legyen többé senkinek érdeke a valuta romlása. Mindennek: a tőkének, a földnek, a testi és szellemi munkának, a hitelnek és az állami szolgáltatásoknak árát világparitásra, aranyparitásra kell emelni.

Hogy kell ezt megszervezni? Talán az állam szabja meg mindennek az árát? Nem, ez gazdasági

A jövő zenéje.

Írta: Mezey Zsigmond dr.

A koncertek néhány év óta se kényes érdeklődést keltenek. Nemcsak Aradon van ez így, hanem sok más, nyugati városban is. Neves, kvalitatív művészek virtuozitására is alig rezonál a közönség. A mai koncerttömeglélek blazírt, fáradt. Európai zenei élete válságba jutott. Az okok között, amelyek ezt előidézték, első helyen kétségtelesen a lelkek mély depressziója áll, a kérélyeknek az a nyomottsága, amely az egyre súlyosodó gazdasági viszonyok, a végetérni nem akaró drágasági folyamat következményeként állott elő. A szenvedésekben, gondokban rontcs csá foszlott az emberiség légzete. Világélete is gyökeresen megváltozott a háború óta. Új tömegpsziché alakult, amely rég letűntnek érzi az 1914. előtti könyvek témáit és a mai zeneművek sablonjait. Friss dokumentumokra van szükség irodalomban, zené-

ben, művészetben. Csak új értékek galvanizálhatják új életre az elfáradt tömegeket. A zene terén új hangrendszerre van szükség, amely új motívumokat ad és kifinomult modulációkat, mert az a formanyelv, amelyből a mai zenei alkotások táplálkoznak, teljesen elhasználódott.

Haldoklik a mai európai zene. Bach fénkölt orgonafugái, a tragikus beethoveni vér színfóniái, Mozart zenévé vált angyali bája, Wagner' gigászi nagyvonalúsága, Strauss Richárd hangszerelei rafinériái, Debussy faun fantaszükuma és füszeres exotikuma ugyan még sokáig eleven erővel gyönyörködtek értékek maradnak, de az a zenei nyelv, az a stílus, amit ők teremtettek, az epigonoknál újalmat árasztó sablonná szürkült.

Kétségtelen, hogy az a hangrendszer, amely a mai tizenkétfokú skálán alapszik, már nem adhat újabb differenciáltságot és minden jel arra mutat, hogy azalatt a kétszáz év alatt, amióta

megteremtődött, hivatását teljesen bevégezte.

Finom érzékű muzsikusok már régóta elégedetlenek a mai hangrendszerrel. Azok a modulációk, amiket ez a szisztéma lehetővé tesz, nem eléggé észrevétlenek, nem eléggé tiszták. Megérződik ezen a rendszeren, hogy az egész csak mesterséges csináltság, egy lyvet egy matematikai számítás a finom zenei érzék rovására állapított meg. A finom hallású hegedűs eddig sem alkalmazkodott mindenben a zongora hangolásához, mert például a diszt önkéntelenül is magasabbra intonálja, mint az es-t és a természet, az akusztika törvényei a hegedűt igazolják és nem a zongora temperált hangolását, amelynek a klaviatúráján a dis- és es-hangok megszólaltatására egy, és ugyanaz a fekete billentyű szolgál.

Möllendorf új hangrendszere, amelyről itt szólni akarunk, ha

nem is valósítja meg a végső ideális célt: az akusztika abszolút tiszta hangközeit, de mindenesetre jelentős mértékben gyarapítja a zene kifejezési lehetőségeit, amikor az eddigi kromatika helyébe a bikromatikát teszi azzal, hogy az eddigi félhangközöket kettéosztja. Az eddigi skála helyére, amely tizenkét félhangból áll, lép az új skála, amely huszonnégy negyedhangra osztozik. Möllendorf ennek megfelelően alakította át harmóniumát, amelynek acélnyelveit aránylag a legkönnyebb negyedhangokra behangolni. Az új negyedhangok megszólaltatására a klaviatura fehér és fekete billentyűi közé egy barnaszínűt ékel be. A hangszert koncerten mutatta be Möllendorf és kompozíciói motívumaiban és harmoniaiban sok újat és meglepőt nyújtott. A hangversenyen megjelent muzsikusok pontosan megtudták különböztetni a negyedhangokat. A laikusok természetesen idegenül állottak ezzel a zenével szemben. Az ő hallá-

lag is, fizikailag is lehetetlen. De kialakul ez magától, ha a termelő munka nélkül, két feltételnek együttes meglétele mellett

1. A pozitív segítség az, hogy az állam száz milliárd erejéig *mindent* befektetést és építkezési munkát végeztessen a saját számlájára, másrészt pedig a Jegyintézet útján további százmilliárd erejéig teljesen kinyissa a termelési hitelnek zsilipeit. Józan ésszel ki lehet számítani, hogy ha nem fogunk jobb utra térni, akkor 1924. végén billió bankjegyforgalmunk, billió állami deficitünk és billió behozatali többletünk lesz, ami pedig mélyen az egy svájci fillérnek béke-világnézete alá fogja nyomni a mi 100 koronánkat. Ez a jobbik ut pedig csakis a termelő munka lehet, amelybe az állam egész nyugodtan befektetheti a második és harmadik százmilliárdnyi bankjegyét, már csak azért is, hogy az egyébként okvetlenül elkövetkezendő további 1000 milliárdnyi bankjegyprésnek ezzel elejét vegye

2. A negatív segítség pedig az lenne, hogy ne tegyen az állam semmit a közgazdaság újrafelépítése ellen, aminek értelme körülbelül az volna, hogy *lehetőleg mindig más kép, mint eddig!*

E két feltétel teljesülése olyan lendületbe hozná a magángazdaságokat is, hogy minden termelési tényezőre, tehát a fixfizetésekre, az elbocsátott államhivalkokra, a kézi- és fejmunkásra normális szükséglet alakulna ki, ami által ezek is normális részesedéshez jutnának a termelésből az általános világparitási árak keretein

suknak előbb hozzá kell idomulniuk a negyedhangokhoz. Möllendorff egyelőre a mai hangjegyírást alkalmazza az új zenében és csak a negyedhangok neve mellé illeszt egy horogjelet. Skáláját így nevezi: c, magas c, cis, magas cis, d, magas d és így tovább; éppen úgy megfordítva is: c, mély c, h, mély h, b, mély b és így tovább. (Az aláhúzott hangok az új barnaszínű billentyűket jelölik.) Möllendorff most dolgozik (a hírek szerint eredményesen) a zongora megfelelő átalakításán. Nehezebb lesz a megoldás a fuvós hangszereknél. A vonós hangszereket nem szükséges átalakítani: itt csak új játéktechnikát kell megállapítani.

Már említettük, hogy az új negyedhangszer éppen oly „természetellenes”, mint a mi mostani félhangzenénk. Vagyis nincs semmi azonossága a természet (akusztika) hangjaival, hanem szintén matematikai számítás eredménye, amennyiben egy hurt — az eddigi 12 rész helyett — 24 részre oszt. Ennek a megalkuvásnak azonban van praktikus oldala is a komponisták számára: az tudniillik,

belül. Vagyis *oda jutnánk, ahol a békében voltunk.*

A békében szintén jobban ment egyiknek, mint a másiknak, de nem volt általános drágaság és pusztulás az egyik számára, ami-

Elejtik a magánvállalatok ellenőrzését.

(Csak a nemzetvédelmi iparról készítenek törvényjavaslatot.)

Bucurestből jelentik: A Dimineata Irja: A Kormányának számolnia kellett azzal az ellenzéssel, amely a magán ipari és kereskedelmi vállalatok ellenőrzésére vonatkozó törvényjavaslat kiváltott. E javaslat nyilvánosságra jutása megbénította az üzleti ügyletkötéseket. A tiltakozások özönének állítólag már meg is van a kellő hatása. E szerint a javaslatot a kormány félre teszi. A kormány egyik tagja úgy adja elő a dolgot, hogy nem is a pénzügyi, hanem az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumban készítették ezt a tervezetet.

Állítólag egyik gazdasági bizottságtól indult ki az a gondolat, hogy nem is annyira a magánvállalatoknál, mint azoknál a nagy ipari és kereskedelmi vállalatoknál, amelyeknek módjában áll résztvenniük a nemzeti védelemben, az állam felügyeletének érvényesülnie kellene. Tehát szó sem volt a magánbankokról és ipari vállalatokról.

Az ipariügyi miniszter — magyarázzák tovább, — akinek ügykörébe tartozik ez a kérdés, az ipar- és kereskedelemügyi igazgatókat utasította, hogy tanulmányozzák ezt az ügyet és tegyenek javaslatokat. A tervezetet csak az igazgatóságok készítették és ők

hogy az összhangzattan mai szabályai az új zenében minden változtatás nélkül alkalmazhatók:

Ez az új szisztéma lényege. Ezt a koncerttermekben is eleven erejű, lelket gyönyörködtető tényezővé tenni: a komponisták, a művészek és a praktikus zeneélet feladata. Az új zene iránymutatójával komponista-zsenire lenne szükség. Ez biztosan el fog jönni, mert a művészettörténelem tanítása szerint minden korszak megszüli a művész-zsenijét és ez viszont önmaga teremti meg az eszközöket ahhoz, hogy lelke világát egészen adhassa.

Higyjünk Schillernek, aki fanatikusan bizik a zseni megérzéseiben, amikor egyik művében ezt kiáltja a kétség és remény között gyötrődő Kolumbus felé:

„Kell, hogy küzdésid után feltünjön a part, Amit megtalálnál lángelméd hön akart. A rég sovárgott új föld még ha nem is lenne: Küzdj meg a tengerrel! — Fölbukkan az benne!”

ből tomboló egyéni gazdagodás származott volna a másik számára. Az állam is megélhetett normális módon, míg ma minden adója új drágasági hullámba temeti legjobban magát az államot.

foglalkoztak vele. A gazdasági tanács sem tárgyalta még, indiszkrécio következtében jutott egyik volt Averescu-párti miniszter kezébe, aki sietett közzétenni. Bratianu Vintila pénzügyminiszter — amint mondják — szóvá teszi a parlamentben; ki fogja jelenteni, hogy a kormány nem gondol a magán részvénytársaságok ügyeibe való avatkozásra, de ha tesznek is ilyen intézkedéseket, nem lesznek olyan drasztikusak, amilyenekkel az Averescu kormány akart élni. A száraz tény az, hogy Bratianu Vintila tudott a törvénytervezetről és azért hagyta cserben, mert igen komolyan találta az ellene készülő vihart. Valószínű továbbá, hogy az őszi ülészakra mégis elkészítenek bizonyos ellenőrzésre vonatkozó törvényjavaslatot, a mely főképpen a nemzeti védelmet illető iparra terjed ki, úgy, mint ez Angliában, Franciaországban és Belgiumban van.

Az amerikai pénzküldemények.

(László Dezső vezérigazgató nyilatkozata.)

Az utóbbi napokban bejárta a sajtót az a hír, hogy a pénzügyminiszter rendeletileg korlátozta az Amerikából történő átutalásoknak dollárban való kifizetését. A hír szerint állítólag úgy szólt volna a rendelet, hogy egyetlen amerikai pénzküldemény sem fizethető ki dollárban és leiben is csak akkor fizetik ki az utalványt, ha az állami bank amerikai intézetében a megfelelő összeget dollárban befizették. Kétkedéssel fogadtuk a hírt és ezért felkerestük a Marmorosch Blank & Co aradi intézetének vezérigazgatóját László Dezsőt, aki a hirre vonatkozólag a következőket mondotta az Aradi Közlöny munkatársának:

— Semmi változás nem történt az amerikai átutalások tekintetében. A leiben átutalt összegeket korlátlanul fizetjük ki leiben, a dollárátutalásokat pedig a napi árfolyamon leiben fizetjük ki, mert a Devizatörvény erre vonatkozólag így intézkedik. Azonban bárkinek adhatunk dollárt 25.000 lei értékig, ha három hónapon belül nem vásárolt valutát. Az Amerikába ki vándorlók pedig okmányaik felmutatása után korlátlan mennyiségben kaphatnak dollárt. Amerikában tudtommal nincsen az állami jegybanknak fiókintézete.

A vezérigazgató nyilatkozata

eloszlat minden aggodalmat, ami az állítólagos hír következtében a dollár átutalások kapcsán felmerült. László Dezső vezérigazgató nyilatkozata annál is inkább illetékes e tekintetben, mert a romániai pénzintézetek közül egyedül a Marmorosch Blanknak van Amerikában fiókintézete és ilyenformán a legtöbb kapcsolata az Újvilággal.

Meghalt Girardi József.

(A régi előkelő főúri világ szobója.)

Budapestről jelentik: Anyira ismerte, szerette a mesterségét, a legnehezebbet és legkényesebbet, — a női szabóságot — hogy mint az ünnepelt primadonnákról szokásos, a sikkés női kalapok egy nemét róla nevezték el „Girardi”-nak. Varrt nemcsak a pesti arisztokráciának, de a bécsinek is, még az udvart is kiszolgált. A koronázási ünnepély alkalmával ugyancsak kitett magáért. Az előkelő dámák, asszonyok, leányok elvittek hozzá vitrin alatt őrzött igazcsipkéiket, az átörökölt prémeiket, az európaszerte híres ékszereket, hogy díszmagyarkákra felrakja. Egy nagyon kedves, a régi Pest hangulatára emlékeztető kisasszony magyarázta, melyik ruha kinek készült, és közben vigasztaló hangon bólogatott a bámulók felé:

— Ennek a kék bársony mentének, amely X. Y. grófnőnek készült, cobolyprém a szegélye. Persze, családi ereklye. Ki tudná ezt ma megfizetni, hiszen nyolcszáz koronába is belekerülne.

Tovább magyarázott:

— Mert az orosz harcok miatt nincs prémszállítás, el vagyunk vágva a világtól, kérem . . .

A brokátselyem szoknyák különböző hosszúságu uszályát is meg tudta magyarázni rang szerint. A kicsi selyemcsipkékerényké eredetét, a kőöntyűk, párták, a zsinóros mellényké, az ingvállak és dusan behimzett prémes mentékről vége-hossza nélkül beszélt jól nevelt modorban.

Mint az uriember, akinek csak egy modora van mindig, a Girardi cég sem ismert kivételt, ha rendelőről volt szó. A meggazdagodott polgárt épp olyan előzékenyen, lelkiismeretesen szolgálták ki a műtermében, mint az arisztokráciát. Évek jöttek, mentek, zajos kapzsiság váltotta fel a régi szolidaritást, de az előkelő Girardi-cég a régi maradt: kedves, szorgalmas, megbízható. Girardi Józsefet az ismerősök nagy részvéte kísérte utolsó útjára. Jónévű családja gyászában az előkelőség emlékezte is osztozik.

Goga Octavián és Rubletzky Géza

(Aradi szobrászművész csucsai látogatása.)

Rubletzky Gézát, ezt a nagytehetségű, kiválóan intelligens és arrivé művészt, akinek Aradon műterme is van, újabban ritkán lehet itt látni. Legutóbb Clujon (Kolozsvárott) rendezett kiállítást. Majd Timisoarán (Temesvárott) fűz rendezett egy szobrásziskola megteremtésén, közben Bucarestben járt a trónörökösnel és pünkösdi hétfőjén ismét új monstrekiállítására nyílik meg Timisoarán. Nem csoda, ha ilyen elfoglaltság mellett a művész ritkán található aradi műtermében, de ha megtaláljuk, mindig érdekeset és frisset mond el élményeiből.

— Nincs egy hete. — beszél Rubletzky, — hogy lent jártam Csucsán Goga Octaviánál. Gogával régi s intim barátság fűz össze, még abból az időből ismerem, mikor kultuszminiszter volt. 1921-ben Goga bucurestii szalonjában olyan intellektuális művésztszűrés gyűlt egybe, amely akármelyik párisi atelierek is dicséretre vált volna. Még akkoriban megígérttem Gogának, hogy meglátogatom Csucsán. Ezt az ígéretemet most váltottam be és mondhatom, hogy a legbájosabb és a legkedvesebb impressziókról számolhatok be. Clujról (Kolozsvárról) telefonon értesítettem a csucsai kastélyt, hogy jövök. Megérkeztem az állomásra, egy lélek se várt, már-már azt hittem, hogy elfelejtkeztek rólam, amikor egy kis román ruhába öltözött nyolc-kilenc éves fiúcska egyenesen felém szaladt, kézen fog és a falucska felé vezet.

— Domnule vine cu mine! — mondja és a kastély felé mutat. Kiderült, hogy a fiúcska Goga Octavián fogadott gyermeke, Petrunak hívják és azt az utasítást kapta Gogától, hogyha egy uri külsejű ember leszáll a vonatról, azt vezesse be a kastélyba.

Hatalmas székely kapu ive tárt ki, gyönyörű vidék és Ady Endre egykori kastélyáig festői lépcsőzetesen vezet fel az ut. A kastélytól jobbra hatalmas rendezett nyírott bokor park és Ady egykori tuskulánuma alatt közvetlenül ka nyarodik el a Körös. Ady csucsai kastélya eredetileg földszintes épület volt, a forradalom alatt teljesen felforgatták és tönkretették, maga Goga javítottatta ki és egy emeletet húzatott a földszintes épület fölé. Az egész kastély ma valóságos múzeum. Kalotaszegi ebédlője körösfői stílusban tartott szalonja és a Gogáné által faragott székely-szobrok nemcsak külsőleg, de belül is művészi értéket adnak az épületnek. Gogáné maga univerzális asszony. Fest, rajzol, ír, szobrot mintáz és maga tervezi azoknak a perzsaszőnyegeknek mintáit, amelyek a Goga-kastély külön szőnyegszövedéjében szőnek meg. Csupa perzsaszőnyeg ez a lakás és én magam csereviszonyba léptem Gogával. Mintázok egy szökőkutat az udvarba közvetlenül a halastó elé, azért viszont Gogáné egy perzsaszőnyeget szövet majd a szőnyegszövedében, amit maga tervez.

— Hatalmas platók, nagyszerű harminchat holdas vadaskert és dus erdők övezik körül Ady egykori tuskulánumát, amelynek két szobája még ma is érintetlen és amelyek Goga féltő szeretettel

és muzeális ragaszkodással mutat minden látogatójának: ebben a két szobában lakott Ady Endre. Egyébként körül és belül minden új. Most építik a hidat a Körösön keresztül, most emelnek még egy melléképületet és az az érzésem van, hogy ebben az elvonult és csöndes miliőben valóban mesteri módon lehet fordítani az „Ember tragédiáját.” Az ember tragédiájáról csak ilyen végtelen emberi boldogság közepette lehet filozofálni, mint amilyen boldogság ma a csucsai kastélyban honol.

Bécsi karrierek.

(Aki a Rothschildokat akarja meg buktatni.)

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójától.) Az alig harminc esztendő Bosel után jelentkezett Bécs pénzügyi életének második szenzációja, Cypruth, az összeomlás után feltűnt, Bécsben és Berlinben működő román—magyar fezőr személyében. Cypruth, aki a tavaly Stinnes számára több tranzakciót bonyolított le, fejébe vette, hogy megdönti a Rothschildok bécsi pozícióit. A bécsi tőzsdén most Osztrák Hitel részvényeket vásároltat korlátlan mennyiségben. Állítólag már birtokában van az összes részvények 30 százaléka. Cypruth meg akarja szerezni a bécsi Rothschild-család fellegvárának részvény többségét, azután be akar ülni a Creditanstalt elnöki székébe. Szóval utánozni akarja Bosel karrierjét. Nem valószínű azonban, hogy a Rothschildokkal oly könnyen lehet végezni, mint a 83 esztendő, megboldogult Minkussal, akinek személy szerint egyébként sem volt számbavehető érdekeltége az Unionbanknál, ahonnan Bosel rövid úton kikerült.

Mozi.

Egy férjes asszony bűnei címmel grandiózusan nagyszerű, modern társadalmi drámát mutatott be hétfőn az Apolló. A pompás fantáziával, művészi raffiniériával megcsinált francia drámában a miniszter feleségéről van szó, aki végtelenül szereti ugyan férjét, ennek dacára mégis megcsalja, még pedig azért — mert az urát szereti s az ő érdekében minden áldozatra hajlandó. Ezt a csodálatosan különös lelki élményt, ezt a végtelenül izgató drámai fordulatot érzékelteti részleteiben is a nagyszerű dráma, amelynek főszerepében Emmy Lynnt, az újabban feltűnt kiváló filmművésznőt látja a közönség, míg a férj tragikus szerepét R. Joubé játsza, aki a J'accuse főszerepében olyan nagyszerű sikert aratott. A kiváló drámát még kedden és szerdán vetíti az Apolló.

* Dorian-film kerül bemutatásra kedden az Urániában: A halhatatlan ember. Izgalmasan érdekes jelenetek egész sora vonul fel ebben a kitűnő kalandordrámában. A sok sablonos kalandordráma után ez, a Halhatatlan ember kellemes meglepetést nyújt az érdekességet igazán kedvelő moziközönségnek. A ragvógó trük-

kök sorozatával ékes film kedden, szerdán és csütörtökön kerül színre az Urániában.

Hogy áll a leu?

Május 14-én fizettek 100 lelért:

Aradon:

2.67 svájci frankot,

7.22 francia frankot,

16.67 szokolt.

2.700 külföldi magyar koronát,

3.300 tényleges magyar koronát,

3.400 belföldi magyar koronát,

22.200 márkát,

33.700 osztrák koronát.

Párisban 725 frankot

Budapesten 2550-2750 koronát

Bécsben 32800 osztrák koronát

Belgrádban 45.60 dinárt

Londonban 1 font 960 lei.

Mese-délután.

(A Növédelmi Hivatal a gyermekekért.)

A mesebeli Tündérország bűbájos alakjai elevenedtek meg a Növédelmi Hivatal vasárnap délutáni mesedélutánján. Boldogország gvőnyörű szép királynőjének megrendítő tragédiáját mesélte el először Strasser Ada kedves közvetlenséggel az ezerfönyi gyermekközönségnek, amely lélekzetfojtva hallgatta Feketeország gonoszlelkű királyának tettét, aki elrabolta Boldogország királynőjét és szívből jövő örömmel tapsolt, mikor a mese fonala odaért, hogy Bánátka királykisasszony egy varázspólika segítségével, kiszabadította a máját a boszorkányok kastélyából. Strasser Ada ma már elismert előadóművész, akinek tehetsége a működési műveltség felett áll. Vásárhelyi Gyurka zongorajátékával, Zinner Boriska pedig énekével szó rakoztatta a hálás közönséget, mely minden szám után sok tapsal jutalmazta a szereplőket. „Az eleven baba” című kis darabban Kornis Magda, Adler Klári, Schilinger Renée, Kohn Sári. Auszterveil Eszti, Schwartz Magda és Jancsi, Kotzander Lici és Karácsonyi Margit játszottak sikerrel. Birkenheuer Kató és Kolb Ella román tánc, Hönigesz Ilona, Mandl Margit, Náder Juliska és Beregszászi Lenke tirolli tánc, Hady Mariska magyar szólója és Szántay Annus cigány szólója mind-mind osztatlan tetszést keltett. Feszler Gizi és Péterffy Margit japán tánc után Kohn Sári „Tanulni kell” című monologot adta elő nagy sikerrel. Winternitz Sárika és Szömörkényi Magda alma tánc pedig frenetikus hatást keltett. Birkenheuer Saci, Alsner Alana, Huszágh Etus, Kabdebó Irma, Fischer Margit, Brunner Mariska, Csatlós Kató, Gergely Karolin, Zombory Piri, Lészai Erzs, Kremicsek Margit, Hölm Szilvia, Anyos Ella, Somogyi Klári, Mihály Margit és Forró Klárika, hollandi táncot táncoltak rózsaszín és kék jelmez-kosztümben. A Rózsakirálynő udvara című rege-kép két jelenetben került ez-

után bemutatásra, melyben virágoknak öltözve Königstorfer Stefi, Klein Gizi, Szenes Márta, Kornis Margit, Kornis Márta, Cészay Magda, Maár Gizike, Noszkay Mária, Mészáros H., Kiss Márta, Irina Klarissza, Velspilich Irén, Kovács Ainkó, Zsuppon Erzsi, Fischer Olga, Erdélyi Olga, Gerich Ducl, Kászonyi Erzs, Pintér Margit, Belaváry Aranka, Katona Gabi és Szida Magda, Gót Erzs, Löwenstein Frida, Quitt Klári, Seidner Mariska, Földes Anna, Nemes Lily, Raab Anna, Szölössy Zita, Holländer Lili, Gross Piri, Fischer Márta, Kremer Szidi, Surhof Margit, Stern Szeréna, Várnai Ilona, Brecska Erzs, Hoffmann Ilona, Lissem Ilus, Kepes Sári, Pancsik Margit, Reich Kató, Russ Adél, Schmitzer Ibolya, Kohn Boriska, Macskássy Edit, Nyári Anikó, Hermann Éva, Holländer Juci, Horeczky Emma, Klein Irén, Kormos Kató, Leitner Melinda, Merle Györgyi, Sándor Ilona, Scheer Lilla, Bischof Elza, Braun Magda, Boros Magda, Földes Aranka, Gulyás Juliska, Kelemen Ida, Kerekes Olga, Tury Erzs, Hingler Irén, Forgács Lidi, Szömörkényi Magda, Kárpáti Irén, Kovács Illi, Holczler Irén, Földes Juci, Paál Aranka, Kotzander Lici, Schwartz Magda és Schönwald Baba szerepeltek. A mesedélután a nagy erkölcsi sikeren kívül szép anyagi sikert is hozott a rendező jótékony egyesületnek.

A maximált piac.

(Amit olcsóbban is lehet vásárolni.)

Dr. Robu János főpolgármester ma hozta nyilvánosságra az új piaci maximális árakat, amelyek 11-én léptek életbe. Az új maximálás igen kegyetlenül érintette a közönséget, mert némely élelmiszer árát a rendes piaci áron felül maximálta a főpolgármester. A tojás darabját 80—90 baniért lehetett vásárolni, a maximális rendelkezésben előirt ára 1 lei. A retek csomóját már 50 baniért árusították, az előirt ára 1 lei lett. A többi fontos élelmickek árai a következők:

Fehér kenyér kilója 6 lei 25, barna kenyér 4.25, burgonya 2.50, 2.25 és 2 lei, foghagyma 6 lei, fejes saláta hat darab 1 lei, piaci tej literje 3.50, tej házhoz szállítva 4 lei, pusztai vaj kilója 40 lei, tea-vaj 50 lei, csarnoki préselt vaj 60 lei, Kóvér liba eskacska kilója élő-súlyban 25 lei, tyúk és kakas párja 40—50 lei, csirke párja 20—40 lei, libaszir kilója 70 lei, sertészsir 60 lei, füstölt nyers sonka 54 lei, főtt sonka 78 lei. A rendelet előírja, hogy a nagykereskedők 10 százalékkal és a termelők husz százalékkal kötelesek olcsóbban árusítani a maximális áraknál.

A maximált árak között a fent jelzettekön kívül valószínűleg több van olyan, amely magasabban van megállapítva a rendes piaci áraknál. Mindenesetre a maximális árakat nagyobb körültekintéssel kellene megállapítani, mert a rendesenél magasabbra maximált árak a piaci árak drágulását vonhatják maguk után.

HIREK.

Aradi résztvevők az országos gyógyszerész-kongresszuson.

A romániai gyógyszerészek május 18—21-én tartják az évi kongresszusukat Baia Herculeana (Herkulesfürdőn). Az országos kongresszus, — mint értesülünk — főképen az új közegészségügyi törvényjavaslatokat fogja beható megvitatás alá venni. A törvényjavaslatok ez év őszén kerülnek a parlament elé és a gyógyszerészek kongresszusa előreláthatólag határozati javaslatban terjeszti majd a kormány elé megjegyzéseit és kívánságait. A gyógyszerész kongresszuson az ország minden részéből főmegesen jelentették be részvételüket a gyógyszerészek. A régi királyságból jövő gyógyszerészek május 17-ére Aradon adtak találkozt egymásnak, ahonnan az aradi és környékbeli gyógyszerészekkel együtt Timisoarára (Temesvárra), onnan pedig Herkulesfürdőre utaznak. Az aradi gyógyszerészek közül Kárpáti János és családja, Vojtek Géza, Weisz Arnold, Kain. Kepes József és családja, Hajós Árpád és Szentmiklóssy Gyula vesznek részt a gyógyszerészkongresszuson, amelynek határozatait az ország gyógyszerészei nagy érdeklődéssel várják.

— A trónörökös előléptetése. Bucurestiből jelentik: Károly trónörökös a király hadosztály tábornokká és a hegyi vadászrezd parancsnokává nevezte ki. (Rador.)

— A radnai templom javára. A tüzvész által sújtott radnai templom és klostrom javára ma a következő adományok folytak be:

Laci	40 lei
Apponyi Testvérek	400 lei
Bánfi Sándor	400 lei
Nagy Géza	400 lei

Összesen 1240 lei

Az önfeláldozó kötelességűadás halottjának, Schick tüzoltónak özvegye javára ma befolyt adományok a következők:

Apponyi Testvérek	100 lei
Bánfi Sándor	100 lei
Nagy Géza	100 lei

Összesen 300 lei

— Meculescu főügyész bucsuja. A távozó Meculescu Sándor főügyész tiszteletére szombaton este a Fehér Kereszt étterem nyári helyiségében, a Kőröscsolya-pavillon teraszán bankettet rendezett az aradi ügyészség vezetősége. A banketten a törvényszéki bírák, a járásbírók tagjai, az ügyészi kar és ügyvédi kamara tagjai voltak jelen. A bírák nevében Moldovan Silvius dr. törvényszéki elnök mondott pohárköszöntőt a távozó főügyész bucsuja alkalmával.

— Massaryk felesége meghalt. Prágából táviratozzák: Ma éjszaka meghalt Massaryknak, a cseh-szlovák köztársaság elnökének a felesége.

Georgescu prefektus a megyében.

(Mit kértek a pécska gazdák? — A maximális árak felfüggesztése nem vezet eredményre.)

Georgescu János prefektus, belügyi vezérfelügyelő tegnap folytatta szokásos vasárnapi megyebeli szemleutját és ezuttal Román- és Magyar-Pecicára utazott ki. Tegnap délelőtt 9 órakor indult el a prefektus Aradról. Kiséretében voltak: Margineantiu Titus pénzügyigazgató, dr. Bradean Athanaz megyei főorvos, Moldovan József tanfelügyelő, Nestor Romulus szemináriumi tanár, Savu Constantin lapszerkesztő és Sandru Octavian prefektusi titkár. A két autóval érkező vendégeket a pecicai határban lovabandérium és a község lakosságának egy része, amely 100 kocsin vonult ki, fogadta dr. Felea János grög keleti roman lelkész és Grozescu Kornél határrendőrfőnök vezetésével. A község bejáratánál a felsorakozott lakosságon kívül az iskolák gyermekei állottak sorfalat.

A prefektus először a román-pecicai községhez ment, ahonnan a román templomba ment kíséretével misét hallgatni. Mire után a főszolgabírói hivatalt vizsgálta meg, ahol dr. Fazekas Lajos főbíró fogadta. Majd a magyar-pecicai községhez ment, ahol már igen sokan váraakoztak a prefektusra. Itt beszédet mondott a prefektus és hangsúlyozta, hogy mindenkinek hiven kell teljesítenie polgári kötelességeit és ezzel szemben az állam felekezetre és nemzetiségre való tekintet nélkül mindenkit egyforma elbánásban részesít. Sokan azt kérték, hogy szüntesse meg azt a kötelezettségüket, hogy az arad-pecicai országot karbantartására követ kelljen fuvarozniok és azt végeztessen inkább aradi fuvarosokkal. A gazdák azt kérték, hogy juttassa a községet új legelőterülethez. A prefektus kijelentette, hogy a pecicai érdeke az aradi ut jókarbantartása. Majd megígérte, hogy átír a lippai erdőhivatalhoz, hogy a kitermelésre megérett pecicai erdőből hasitson ki legelőt.

Beszédet mondott a prefektus a román-pecicai községhez is, ahol hasonló panaszt és kérelmet terjesztettek elő, majd a maximális árak megszüntetését kérték tőle azzal, hogy akkor majd olcsóbb lesz az élet. Erre a kérelemre a prefektus azt válaszolta, hogy tapasztalatból tudja, hogy a maximális árak felfüggesztése nem vezet eredményre. Délben a magyarpécikai vendéglőben 100 terítékes bankettet volt, amelyen a vendégeken kívül a két Pécska intelligenciája és sok gazdája vett részt. Este hat órakor pedig visszatértek Aradra.

— Főszolgabírói kinevezés. Az üresedésben levő chisineui (Kisjenői) főszolgabírói állásra ma a belügyminiszter kinevezte Sparovicu Vasile chisineui szolgabírót.

— Hol működnek az adóbizottságok? Holnap, kedden az aradi adó-kivetőbizottságok a következő utcákban, illetőleg tereken folytatják az adó-kivetési munkájukat: I. Gájban, a II. a Vasile Paguba (Báthory) utcában folytatja és annak befejezése után áttér az Ardealului (Erdélyi) utra, a III. a Cosbuc (Wesselényi) utca 42. számától fölfelé, az V. a Costa Negri (Nagy Sándor) utcában és ennek befejezése után áttér az N. Oncu (Schweidel József) utcára, a VII. a Tribunal Dobra (Boczkó) utca 8. számától felfelé és ennek befejezése után áttér a Pestelui (Hal) tere, a VIII. a Barbu I autarul (Töltés) utcában és a IX. a Grivitei (Miklós) utca páratlan oldalán. A bizottságok elnökei felkérlik a közönséget, hogy a hirdetett utcákban az érdekeltek délelőtt 8 és fél 2 között lehetőleg tartózkodjanak otthon és tartsák készen az adó-kivetéshez szükséges okmányokat.

— A megyei tisztviselők rendkívüli segélye. Georgescu János prefektus, belügyi vezérfelügyelő Bucurestiből 120.000 leit hozott magával, amelyet rendkívüli segélyként szétosztott a megyei tisztviselők között.

— Egy ügyvéd családi tragédiája. Budapestről táviratozzák: Ma délután dr. Zólyomi ügyvéd feleségével összeveszett, amikor épen borotválkozott. Felkapta a borotvát, elvágta vele a felesége nyakát, azután pedig a magáét. Mind a ketten meghaltak.

nie polgári kötelességeit és ezzel szemben az állam felekezetre és nemzetiségre való tekintet nélkül mindenkit egyforma elbánásban részesít. Sokan azt kérték, hogy szüntesse meg azt a kötelezettségüket, hogy az arad-pecicai országot karbantartására követ kelljen fuvarozniok és azt végeztessen inkább aradi fuvarosokkal. A gazdák azt kérték, hogy juttassa a községet új legelőterülethez. A prefektus kijelentette, hogy a pecicai érdeke az aradi ut jókarbantartása. Majd megígérte, hogy átír a lippai erdőhivatalhoz, hogy a kitermelésre megérett pecicai erdőből hasitson ki legelőt.

Beszédet mondott a prefektus a román-pecicai községhez is, ahol hasonló panaszt és kérelmet terjesztettek elő, majd a maximális árak megszüntetését kérték tőle azzal, hogy akkor majd olcsóbb lesz az élet. Erre a kérelemre a prefektus azt válaszolta, hogy tapasztalatból tudja, hogy a maximális árak felfüggesztése nem vezet eredményre. Délben a magyarpécikai vendéglőben 100 terítékes bankettet volt, amelyen a vendégeken kívül a két Pécska intelligenciája és sok gazdája vett részt. Este hat órakor pedig visszatértek Aradra.

— A Paál László Társaság első tárlata. Budapestről táviratozzák: A Paál László Társaság első kiállítása vasárnap nyílt meg a Nemzeti Szalonban, amelyen nyolc művész állított ki. Sorukban van az erdélyi származású Biró József aki nagy feltűnést keltett. A kritika kiemeli balafoni és svájci tájképeit, amelyek izgatónak és érdekesek. Paál Lászlónak két gyönyörű tájképe van a kiállításon. Ebner Lajos a helyszínen készült olajvázlattal szerepel, amely Paál László temetéséről készült. Belányi Viktor női arcképpel és színes tussrajzáival a legjavát adja gazdag talentumának. Fesztv. Mária önarcképpel, Gara Arnold rajzokkal, Lakatos Artúr tabáni és farkasréti tájképekkel és Révész-Ferryman Ferenc bikaviadallal és síói tájrészletekkel szerepel. Kiválnak Vesztróczky Manónak a társaság elnökének remekbe készült tájképe.

— Halálozás. Dr. Mannheim Aladárné szül. László Margit, folyó hó 14-én 26 éves korában elhunyt. Temetése 15-én délután 3 órakor Bulevardul Carol I. (Erzsébet-körút) 13. számú házból lesz.

— Felemelt postai díjszabások. A posta- és távirat vezérigazgatóság a külföldre szóló postai küldemények díjszabását felemelte. A külföldre szóló levélpostai díjak május 15-től kezdődően az eddigi díjakat kétszeresére emelték; Ausztria, Csehország, Jugoszlávia, Magyarország, Lengyelország és Olaszország részére 4.50, egyéb külföld 6 lei. Nyomtatványok díja minden külföldre egy leu.

— Himlőoltás. A városi orvosi hivatal ezzel közhírré teszi, hogy kedden, i. hó 15-én kezdődik a csecsemők himlőellenes oltása. Minden Aradon lakó szülő köteles 2 hónapnál idősebb és még egyszer sem eredményesen oltott gyermekét vagy ápolóját oltásra vinni. Az oltást a kerületi orvosok végzik a következő helyeken és időben. Kedden, május 15-én d. u. 5 órakor a Cocarliei (Fűrj) utcai iskolában. Szerdán d. u. 5 órakor a Marasesti (Kossuth) utcai iskolában. Csütörtökön d. u. 5 órakor a Vulcan (Kazinczy) utcai iskolában. Pénteken d. u. 5 órakor a Mihai Viteazul (Ferenc-tér) iskolában. Szombaton d. u. 5 órakor az Elena (Gizella) utcai iskolában. A meg nem jelenők ellen kihágási eljárást indítanak.

— A magyar Akadémia Petőfi-ünnepe. Budapestről táviratozzák: A Magyar Tudományos Akadémia vasárnap ünnepelte Petőfi Sándort és az ünnepségen jelen volt gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter és József főherceg is. Berzeviczy Albert elnök megnyitójában azt hangsúlyozta, hogy azért folyik le az ünnep csak most, hogy Petőfi nagy gyűlés keretében méltathassák. Kozma Andor „Petőfi szimfónia” című költeményét, Ferenczy Zoltán Petőfi életkörülményeiről és életfelfogásáról egy értekezését és Vojnovich Géza Petőfinek a magyar nyelvhez való viszonyáról egy tanulmányát olvasta fel.

— Temetés. Lészav Sándornak, az aradi dohánytözsde volt tulajdonosának temetése általános részvét mellett ma délután ment végbe. A gyászszertartás előtt 5 órakor már nagy embertömeg váraakozott a gyászszertartás megkezdésére, amelyen Weisz Sándor főkantor végzett. Herczog Sándor hittanár bucsuztatta a közönséget és szeretetben állt öreg urat. A gyászbeszéd után megindult a rokonokból, jóbarátokból és ismerősökből álló gyászmenet, mely utolsó útjára kísérte Lészav Sándort.

— Orvosi továbbképző tanfolyam. A megyei orvosi hivatalhoz ma rendelet érkezett, amely szerint június 11-én Clujon (Kolozsváron) három hetes orvosi továbbképző tanfolyam kezdődik. A rendelet szerint a tanfolyamra jelentkező orvosok Clujon kedvezményes áron kapnak lakást és ellátást. Jelentkezni dr. Bradean Athanaz megyei főorvosnál lehet.

— Évtizedek egész sora mullott el azóta, mióta minden okos ember Brázay sóborszeszt használ egészségé megővására, ifjúsága megőrzésére. Mindenütt kapható!

— Óló foglalkozással bíró emberek elkerülik annak kellemetlen következményeit, ha időközönként több napon át Koprolt, az ideális és jóízű hashajtó csokoládét veszik.

— A világhírű „Oseta” harisnyák minden színben Kell és Krausz cégnél.

— A 44 év óta fennálló Sir. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 2. Posch-féle vizsgógyintézet urak részére reggel 7—11-ig, d. u. 4—8-ig, hölgyek részére: reggel 8—12-ig, d. u. 4—6-ig áll rendelkezésükre.

— Krupp Bertát kilakoltatják. Berlinből táviratozzák: Krupp Bertta asszony, aki a megszállott Ruhrvidéken lakik, ma parancsot kapott a francia megszálló csapatok parancsnokságától, hogy négy napon belül ürítse ki és hagvja el a Hügelvillát.

— Véres verekedés kommunisták és nacionalisták között. Berlinből jelentik: Eilenburgban tegnap a nacionalista harcosegyet és a kommunisták között véres összetűzésre került a sor, amelyben harminchatsan súlyosan és hetvenhárom könnyebben megsebesültek.

— Eljegyzés. Brüll Pál, az aradi fűrészgár r. t. üzletvezetője eljegyezte özv. Singer Anna urhölgyet Turdosin (Arva m.) (Minden külön értesítés helyett.)

— Mintavásárra utazó kereskedők és iparosok figyelmébe! Iparkamarai igazolvány alapján féláru magyar vizumot 36 óra alatt Clujról a Kelet hírlapiroda szerez.

— Akik 15-én kapják fizetésüket azon f. vevők részére, hogy lehetővé tegyék szükségletük olcsó beszerzését, a mélyen leszállított árakat még 6 napig fenntartjuk. Posch női divatüzlet és kalapszalag, Arad.

— Del-ka. női, férfi és gyermek fehér vászon ujdonságok, tennisz és sandálcipők megérkeztek. Kaphatók Léval és Szigeti Arad, ez előtt Buxbaum és Társa.

— Talált napernyő. Egy selyem napernyőt találtak. Igazolt tulajdonosa árveheti a rendőrségen.

— Olla-gammi a-favorit.

— Halálos lövőgáz. Ma jelentették az aradi ügyészségnek, hogy Neagra János baia de crisi (körös-bányai) lakos, akit egy lő hasbarugott, hasvérzés következtében meghalt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Uj csodák.

(Mesterséges eső. — A kettős Marscsatornák. — Földről irányított repülőgép.)

New Yorkból jelentik: Az Egyesült-Államok légi flottájának parancsnoka Bancroft professzor és M. F. Warren vezetése alatt sikeres kísérleteket végez mesterséges eső előállítására körül. A londoni Nature részletesen leírja az eljárás módjait. Eszerint egy repülőgép 150 méterrel az esőfelhő felett hirtelen villamosággal töltött finom homokot szór a felhőre. A homok tízezer Volt elektromossággal van töltve. A homokszemecskékre a villamoság hatása alatt ráragadnak azok a végtelenül apró kis vízcseppek, melyek a felhőt alkotják. A homok súlyától azonban ezek a vízcseppek lezuhannak és szétszóródnak a földön. Ilyen módon sikerült már 150—500 méterig terjedő vastagságú felhőt esőzésre bírni és pedig több kilométer hosszúságban. A mesterséges eső előállítására szükséges idő körülbelül tíz perc. Ha a felhő túl vékony, akkor a nedvesség nélkül, hogy földet érne, már a levegőben szétszóródik.

Berlinből jelentik: Egy Gramatzki nevű német mérnök érdekes magyarázatát adja, a Marscsatornának. Egész irodalom tárgyalja már e csatornák rejtélyes problémáját. Ugy látszik azonban, hogy ez a Gramatzki-féle magyarázat az összes eddig magyarázatok között talán a legtalálhatóbb, mindenestére a legfrappánsabb és

legszellemesebb. Gramatzki egyszerűen optikai esalódnak minősíti a híres csatornát. A magyarázat utal arra, hogy a szem rendkívül érdekes szerkezet, amely például — miként tudományosan szokták mondani — abszolút világosságok helyén csak azok logaritmusait éri meg. Ha például szabálytalanul megvilágított területet néz az ember, felületet, amelynek egyik helye megvilágításban eltért a többitől, úgy a szabálytalan megvilágítás határán árnyékvonalat lát az ember. Vagy ha sötét fekete trapézt ragasztunk valamely fehér alapra és az egészet erős ellinder-lencsén át nézzük, amely hosszú szalaggá nyújtja ki a trapézt, akkor azt lehetne

A szemérmes szegények menedéke

(Megszűnt a zálogház. — Vége az inkognitónak. — Csak aranyra adnak folyószámla kölcsönt.)

A Strada Alexandri (Salacuticában) levő Aradi Hitelbank helyiségében szorgalmas renováló munka folyik. A kormány annak idején rendeletileg megszüntette a magánzálogházak működését és így a bank zálogosztályát átalakították. Sokan nem tudnak még a zálogház megszűntetéséről és naponta többen is beállítanak a volt zálogház helyiségébe, hogy ruháimukat, télikabátokat, fehérneműt tegyenek zálogba. A felelet mindig ugyanaz:

— A zálogház megszűnt, csak arany- vagy ezüstneműkre folyósítunk bankkölcsönt.

Szegény embereknek azonban ma már nincs arany és ezüst a házában. Mindent felfalt esztendő óta a nyomorúság és a nélkülözés. Egy-egy riádszemű, csoszogó járásu öregasszony féltékeny teszi fel a kérdést az elutasító válasz után:

— Hát akkor hova forduljak, káhez meniek, hogy egy kis pénzt kaphassak? Nem adhatom el az utolsó holmimat is...

Bizony, a zálogház megszűnésével az aradi szemérmes szegények utolsó mentővára is odalett. Most már csak az ócska piacra lehet elvinni a kimustrált ócska kabátot vagy divatjarmult selyemruhát és ott lehet csak kapni néhány lelt a szegényes holmikért, megszorult emberek utolsó értékeiért.

Az Aradi Közlöny munkatársa érdeklődött az Aradi Hitelbanknak, amely Arad egyetlen zálogintézetét tartotta fenn, hogy milyen következményei lettek a zálogház megszűntetésének. Érdeklődésünkre a következő felvilágosítást kaptuk:

— A magánzálogházak működését megszüntető rendelet óta zálogosztályunk eddigi rendje teljesen átalakult. Ruháimukra egyáltalán nem adunk zálogkölcsönt és arany- vagy ezüsttárgyakra is csak úgy, hogy a betevő nevére

várni, hogy fekete szalagot fogunk látni, a szélén fényesökkenéssel. A valóságban azonban két finom és sötét vonalat látunk, amelyet egymástól világos középterület választ el. E kísérlet elméleti magyarázatát az ugynevezett Mach-Seeliger-féle teória adja.

Párisból jelentik: Egy Voisin-féle bombavető repülőgép 300 lóerős géppel és súlyos teherrel 30 percig repült 1500 láb magasságban úgy, hogy repülését drót nélkül közvetített elektromos áramok útján a földről irányították. A gép a repülés után pontosan a felszállás helyére tért vissza. A repülés folyamán két pilóta ült a gépben, akik azonban nem nyultak az irányító készülékhez.

folyószámlát nyitunk, amelyre a nálunk elhelyezett értéktárgy szolgál fedezetül. Ez a rendszer tulajdonképpen már bankműveleten alapszik és semmi köze a régi zálogházi rendszerhez. A betevőre nézve az a hátránya is megvan, hogy a kölcsönt névre kiállított folyószámlára folyósítjuk és így a kezelési költségek lényegesen magasabbak, mint a zálogházban voltak. Amellett ez a folyószámla rendszer megszünteti az inkognitót, amit sok szemérmes szegény megőrizhetett, amikor zálogba tette értékeit. De nem is mindenkinek nyitunk ilyen folyószámlát, egyénileg kell elbírálnunk minden ilyen esetet, mint minden bankkölcsönnél. Azelőtt nem volt fontos a betevő személye, de most garanciára van szükségünk velük szemben. Természetesen, hogy az inkognitó megszűnése sokat elriaszt attól, hogy a kölcsönnek ehhez a fajtájához folyamodják.

— És mi van a zálogházban maradt tárgyakkal?

— Husvét után sokan jöttek kiváltani még itt levő zálogtárgyaikat, de még mindig sok holmi van raktárunkban. A kiváltási terminus csak augusztusban jár le és a megmaradt tárgyak árverezésére csak szeptemberben—októberben kerül sor. Addig tehát mindenki elegendő idővel rendelkezik, hogy zálogtárgyait kiválthassa.

Az árverés megtartása után tehát végképpen eltűnik Aradról a zálogház, régi időknek ez a maradványa. Állami zálogház felállításáról egyelőre szó sincs Aradon és így az aradi szegényeknek megszorultságukban igazán nincs más menedékük, mint a pénteki ócskapiac, ahol potom árértékű kénytelenek megválni holmijuktól. A zálogcédua, régi időknek, bohémkorszaknak ez a fogalomná vált rekvizituma lassan a feledés homályába süllyed. A régi télikabátudatáról kénytelenek áttérni az

aranyvalutára. Csakhogy az arany is kezd már ismeretlen fogalomná válni azok előtt, akik rá voltának szorulva a zálogházra. És ez a legszomorúbb a zálogházak megszűntetésében.

Sport.

Glória CFR — Olimpia 1 : 0 (1 : 0)

(Bajnoki mérkőzés.)

Az eredmény nagy meglepetés lenne még akkor is, ha az Olimpia ezt az eredményt complete csapatával érte volna el. A tartalékok micalacaiak teljesen a védelembe vonultak és megtudták akadályozni a Glória-CFR. nagy goalarányú győzelmét. A mérkőzés állandó Glória-CFR. fölényben folyt le, de a lelkesen játszó Olimpia védelmen hasztalan parkodott szép összjátékkal át törni és csak egyetlen egy akcióját kísérte szerencse Vasváry szép fejesével. A második félidőben a Glória-CFR. egyéni áttörésekkel próbálkozott, de Vasváry és Szabó lövései sorra célt tévesztenek és csak nagyon kevés vált Kiss biztos zsákmányává. Barbu egyes támadásait Huszliha ha másképpen nem is, de faultjai árán mindig megakasztotta. Biró Burdán.

ATE—Juli 0:0. Bajnoki mérkőzés. Gyenge játékot produkált a két csapat. Az ATE. Rémay III-mal megerősítve vette fel a küzdelmet, de a szokatlanul gyengén játszó csatársoron ő sem segíthetett. A Juli csapatának legjobb tagjai Fölker, Perveiler, Szabados I., Bognár, Vitan és Steiner voltak. A mérkőzés alatt az ATE. volt a többet támadó fél, a Juli csak a játék végén vezetett néhány szép támadást. Általában mind két csapatban csak a védelem volt jó, míg a csatársor mindkét részen goalképtelen volt. Biró Steinhübel.

AAC, old-boys—AMTE, old-boys 6:0. Glória-CFR, ifj.—Olimpia ifj. 1:0. ATE, II.—Olimpia II. 5:0. AMTE, ifj.—ATE, ifj. 3:2.

Kereskedelmi—Polgári 1:0.

— AAC, old-boyok! Kéretnek 16-án, szerdán d. u. 6 órára a pünkösdi kirándulás megbeszélése, training és a végleges csapatösszeállítás céljából teljes számmal megjelenni.

— A Vidéki Sport legújabb száma rendkívül érdekes tartalommal jelent meg.

— Atletikai verseny. Budapestről táviratozzák: A BTE. a szénatéri sporttelepén tegnap atletikai versenyt rendezett, amelyen a hűvös idő és a meglehetősen felázott pálya dacára néhány igen jó eredményt értek el. A jobb eredmények a következők: a 110 méteres gátfutás előnyversenyben 1. Püspöki Tibor (MAC.) előny nélkül, 16.8 mp. 2. Kilyi (MTK.) 11 méter előnnyel, 18.2 mp. A favorit Somfay előny nélkül indult, azonban az első gátba belelépett és ezért a versenyt feladta. 5000 méteres síkfutás előnyversenyben 1. Kulcsár István (Műegyetem) előny nélkül 15 p. 40.8 mp. 2. Csithay (MTK.) 50 méter előny. Kulcsár összesen 450 méter előnyt adott, amit fokozatosan hozott be és tekintve a szezon kezdetét, kitűnő idő alatt győzött, amely csak 0.8 másodperccel rosszabb az országos rekordnál.

Sikkasztásért feljelentett aradi ügynök.

(Hamis rendelésekkel magkárosított aradi gyáros.)

Stiaszny József aradi kaptafagyáros nagyszabású sikkasztásról tett tegnap jelentést az államrendőrségnek. A sikkasztó nemcsak a feljelentő cégét, hanem több erdélyi kereskedőt károsított meg több mint százezer lej erejéig. A szélhámos vakmerő üzemeiről a következőket jelenti az Aradi Közlöny munkatársa:

Heller Ernő néhány hónapig működött Stiaszny József aradi kaptafagyárosnál mint utazó. A cég az utóbbi időben különféle visszaéléseket és szabálytalanságokat fedezett fel az utazó munkájában. Nem tett ellene feljelentést a rendőrségen, hanem, hogy a további visszaéléseit megakadályozza, felmondás nélkül elbocsátotta. Heller azonban a cégtől való kilépés után kezdte meg igazán bűnös manipulációját. Számlákat és rendelés felvételi könyveket készítettett magának a Stiaszny cég nevével. Azután bejárta Erdély minden nagyobb városát, rendeléseket és előlegeket vett fel. A cég a legutóbbi időig semmit sem sejtett Heller szélhámoságaiából, csak akkor kezdett gyanússá válni a dolog, amikor nyakra-főre sürgették az erdélyi kereskedők az árukat, amelyeknek megrendeléséről nem volt tudomása a Stiaszny-cégnek. A levelezésekből derült ki, hogy a reklamáló cégeket Heller nagyobb összegekkel magkárosította.

Irodalom, művészet

Ifju művészek.

(A Müttermüller magánzeneintézet hangversenye.)

A Müttermüller magánzeneintézet növendékei vasárnap tartották IV. házi hangversenyüket az intézet helyiségeiben. A műsoron szereplő tizenhét zongora növendék precíz és kifejtett, művészi játékkal a tanárok lelkiismeretes zeneoktatásáról tettek bizonyosságot. A kamarazeneszámokkal szereplők közül Angel Magda, Vajda Erzsébet, Stauber Vica, Weininger Lóci, Weisz Kornélia, a magán szereplők közül Weiszberger Klári, Presich Margit, Rényi Józsa, Liszka Paula, Ispravnic Quitta, Roth Anna, Wolff Márta, Radó Magda, Reichl János, Reismann Margitka, Brunner Gizella, Salgó Ilona és Farkas Sándor arattak megérdemelt nagy sikert. A nagyszámú közönség lelkesen ünnepelte az ifju művészeket. A műsor keretében Müttermüller és Leitner zenetanárok a közönség kívánságára csello és hegedűszámmal szerepeltek a már ismert kiforrott művészetükkel.

Heti műsor. Kedd: Kis király. C. bérlet. Tompa Béla felléptével. Szerda: Kék mazur. A. bérlet. Tompa Béla felléptével. Csütörtök: a Nyári Szinkör ünnepélyes megnyi-

A cég a hírek vétele után azonnal feljelentést tett a rendőrségen a szélhámos utazó ellen. A megindított nyomozás hamarosan kiderítette, hogy Heller legutóbb Timisoarán (Temesvároton) folytatta bűnös manipulációját. Detektívek ufaztak Temesvárra, ahol tényleg egy teljes hétig dolgozott Heller és ez idő alatt több kereskedőt megszarolt. A nyomozó detektíveknek érdekes adatokat sikerült meg tudniuk. Kiderült ugyanis, hogy az utazó barátnője állandóan Temesvároton tartózkodik, aki segítségére volt Hellernek szélhámoságai végrehajtásában. Ma délelőtt letartóztatták Izsó Erzsébetet, aki eleinte mindent fagadott, de a házkutatás alkalmával megtalált bizonyítékok sulya alatt beismerte, hogy ismeri Hellert, jelenlegi tartózkodási helyét állítólag nem tudja.

Izsó Erzsébet lakásán megtalálták a hamisított számlák és rendelőkönyvek egy részét, azonkívül kompromittáló adatokat tartalmazó leveleket fedeztek fel egy félreeső helyen. Az utazó barátnőjét ma Aradra szállították és egész délután folytatták kihallgatását. Az államrendőrség táviratilag hívta fel Erdély összes rendőrségeit Heller Ernő szélhámoságaira. Az Erdélyszerte megindított nyomozás előreláthatólag egy-két napon belül eredményre vezet.

tása: Faust. Aca de Barbu és Niculescu Basu vendégfelléptével. Péntek: Cigánybáró. Barics Gyula felléptével. Szombat: Felség hadnagya. Operettbemutató.

Aca de Barbu és Niculescu-Basu hangversenye. Értékes és élvezetes hangverseny volt szombaton este a Kulturpalota nagytermében. Az aradi közönség előtt már jól ismert Aca de Barbu operarénekesnő és George Niculescu-Basu a búcesti opera baritonistája nívós és minden tekintetben kiváló műsort interpretáltak a szép számú közönségnek. Aca de Barbu kitünően képzett szopránja erővel és üdén tolmácsolta a „Zsidónő“ nagy áriáját. A „Tosca“ áriájának előadásában szín és élet volt rendkívül finom pianók és közvetlen előadásmód juttatták érvényre három doina eléneklését. Niculescu-Basu szép és nagy baritonja mélységeiben is kidolgozott. Bravúrosan szép volt a „Faust“ szerenád előadása. Boito „Mefistofelét“ is elénekelte párhuzamosképpen és ennek az interpretálása nem maradt a Faust szerenád mögött. A legszebb és a legértékesebb volt a műsor utolsó száma, a melyet Aca de Barbu és Niculescu együtt énekeltek. Meyerbeer „Hugenották“-jának nagy duettjét énekeltek, amely sok zenei intelligenciát és erős elmélyedést kíván.

Mind a Kettőt megkapta a tolmácsolásban a közönség, amely hosszasan ünnepelte is érték a művészeket. A zongorakíséretet dr. Szelle Károly látta el ismert művészetével. (7.—gh.)

A Nyári Szinkör megnyitó díszelőadása. Az aradi nyári színház idei szezonját különösen érdekes és nagyjelentőségű művészi eseménnyel nyitja meg csütörtökön este. A Faust opera kerül színre két kiváló vendégművésszel. Az opera főszerepeit Aca de Barbu, a kitünő énekesnő és Niculescu Basu, a világhírű basszbariton éneklék. Az aradi színház igazgatósága, hogy a színházi látogató közönséget is részesítse a kiváló és nem mindennapi művészi élményben, tetemes áldozatok árán lekötötte mindkettőjüket egyetlen estére, amikor a Faust Margitját, illetve Mefistóját éneklék. A szombaton este a Kulturpalotában megtartott hangverseny kolosszális sikere teljes bizonyosság arra, hogy a csütörtöki díszelőadás nagyszerű művészi eseménye valószínűleg kultúr-ünnepe lesz Arad színházajáró közönségének.

Csütörtökön, a hősök emlékűnépén délután mérsékelt helyáral mellett a Bajadér kerül színre.

Haladás-előadás. A szombati gazdag műsor prologia után első számként Seidler Andrásné ügyes zongorajátékát dicsérjük meg, mely után Gregus Antal szavalt igen nagy tetszés mellett egy Andor Endre költeményt. Auspitz Bertus kifogástalan művészi éneklet Makos Frida zongorakísérete mellett osztatlan tetszéssel fogadta mindenki, míg a lieti jelentést követő zongoraszámot, Stoll Emilné kitünő játékaért, megisméltette a publikum. Szünet után Horváth Erzsike játszott könnyedén, művészi lendülettel zongorán népdalokat. Sztojanov Matild egy hosszabb románcot szavalt el jól átértett szentimentalizmussal. A műsor befejező számként R. Gádó Lujza meleg tónusu szép énekdarabjait tápsolta sokáig a közönség. A tempós, simulékony zongorakíséretet Buday Miliály adta. Záróként egy tanulságos mozikép pergett le a Kulturpalota vásznán. Legközelebbi előadását máj. 21-n Gyorokon délután fél ötkor tartja meg a Haladás a Nagyvendéglő kertjében.

Aradi szavalóművész sikere. Timisoaráról (Temesvárról) jelentik: E hó tizenkettedikén, szombaton este a timisoarai tiszti kaszinóban a Mentőegyesület javára művész estélyt rendeztek, amelyen fellépett Zala Béla, a fiatal és talentumos aradi szavalóművész is. A műsoron Ady-, Babits- és Petőfi-versek szerepeltek, amelyeket a fiatal művész a timisoarai kritikák egybehangzó véleménye alapján mély érzéssel, fölényes és modern előadóképességgel interpretált zajos siker mellett. Néhány verset újra el kellett szavalnia. Szerepelt még a műsoron az aradi származású Fényes Boriska zongora művésznő is, akinek szintén meleg sikere volt.

Képkiallítás a Kulturpalotában. Tegnap, vasárnap nyílt meg a Kulturpalotában Stamatiad Leticia asszony aradi festőművésznő képkiallítása. A talentumos művésznő legújabb festményeit mutatja be az aradi közönségnek, amely szép számban látogatta a kiállítást. A kiállításról, amely június 13-án záródik, legközelebb adunk ismertetést.

A legszebb operetteket eleveníti fel e héten a városi színház. A rég nem látott Kiskirály és a Kék mazur kerülnek színre új betanulással. A két nagyszerű operett vezetés szerepeit a színház új bonvivantja, Tompa Béla játsza, aki rövid néhány nap alatt meghódította az aradi közönséget. Mindkét operett női főszerepeit Horváth Mici és Balogh Böske játszák. Kedden este kerül színre a Kiskirály, szerdán este pedig a Kék mazur van műsoron.

A nagy előkészületek miatt a színház igazgatósága a „Felség hadnagya“ című operett-ujdonság bemutatóját elhalasztani volt kénytelen és így az ujdonság csak szombat este a nyári szinkörben kerül színre először Aradon. Különös pompával és gonddal állítja ki a színház az ujdonságot, mely szombat, vasárnap, hétfő este is színre kerül és előreláthatólag hosszú időn át műsordarabja lesz a színháznak. Az ujdonság címszerepét Tompa Béla játsza, a női főszerepet pedig Horváth Mici alakítja. A Felség hadnagya tanácsait Balogh Böske és Bányász István kreálják. A sorozatos előadásokra jegyek elővételben a színház pénztáránál már válthatók.

Ügyvéd és orvos afférja.

(Egy pofon és öt orvosi bizonyítvány.)

Budapestről jelentik: A főkapitányságra érdekes feljelentés érkezett egy pofonról, amelyről nem kevesebb, mint öt különböző orvos állított ki bizonyítványt, a különböző betegségek sorát állapítva meg. Schwarzer báró és Komlós Jenő dr., a Schwarzer-szanatórium igazgatói között már évek óta folyik a perlekedés, amelynek szálai még a kommun idejébe nyulnak vissza. Nemrégiben Komlós Jenőt feljelentették hatóság előtt való rágalmozás miatt. Az ügy felelővitelben a tábla elé került, amely Komlóst felmentette. A tárgyalás befejezése után a tárgyalóterem előszobájából kijött Török ügyvéd a főmagánvádoló képviselője. Komlós utját állta és így szólt hozzá:

— Igazán ideje már, hogy ügyvédi ténykedéseért a honoráriumot átadjam, amit most azonnal meg is kap.

Ezzel Komlós Jenő olyan hatalmas pofont mért az ügyvéd arcára, hogy Török dr. a falnak esett, szemüvege pedig a földre esett. Az ügyvéd az inzultus után öt különböző orvoshoz ment és mindegyik orvos különböző bajt állapított meg. Az egyik megállapította, hogy az ügyvéd súlyos fülbajtot kapott a pofon következtében, a másik megállapította, hogy a látása romlott meg, végül pedig Donáth Gyula dr. ideg orvos egyetemi tanár „sérüléssel lelkibántalmat“ állapított meg és a bizonyítványba azt írta, hogy „Török Sándor ügyvédet vidámkedélyű embernek ismertem, amióta azonban a pofon megtörtént, nem tud dolgozni, lelkiállapota egészen fel dult, úgy, hogy ezek a sérülések feltétlenül a súlyos testi sértés tényálladékát állapítják meg.“ Az érdekes ügyben most nyomoz a budapesti rendőrség.

Budapesti kalaprovü.

(Szép kalapok tavaszi versenye.)

Budapestről írják: A fejeeské-
zen satykok, turbánok, baretek
filnek, mert a téli szél kísért Buda-
pest utcáin és befűtül a tavaszi
divatnak. Még a bundák is elő-
kerülnek, az orrok szőrmékbe te-
metkezve szipognak. A kirakatok-
ban, üvegfal védőbástyája mögött, a
remélt tavasz minden bája köszönti
a járóelölket, a szép kalapok mo-
solyognak, mint a kacér hölgyek.
Most is, mint mindig, a francia
kalap vezet — és győz!

Legszébbik példánya egyedül,
versenyhárs nélkül pompázik egy
belvárosi kirakatban, károsu tartón,
melyet dus fátyol burkol be, mint
a palást a trónt. Ez a kalapok ki-
rálynője! Anyaga hófehér, azzur-
himzés, matt selyemfénye van,
széle pástortleányos, afféle proven-
cei stílusú, teteje is kerek, zsemlye
alaku. Egyetlen, hosszú, hófehér,
kócsagmadár szárnyon húzódik a
teteje jobb oldaláról egészen a bal-
elére s ott leereszkedik a fülre.
A kócsagszárny közepébe keskeny,
ezüstpöttyes madárkát illesztett a
művészi kéz, de olyan ügyesen,
hogy a leheletkönnyű, hófehér,
hosszu tollak is belőle látszanak
kinőni. A kalaposné belülről ki-
nyitja a kirakatot s az egyik üres
tartóra felcsap egy szürke kalapát
— méltó udvarhölgyét az elsőnek.
Ezüstszerű, matt anyagból készült,
nagy, angolos tetejéhez préselődik
a karima jobb széle, a balszél me-
részen leesik a fülre s a fél arcot
eltakarja. Egyetlen szál félfoldala
kolmizott struccotoll lebeg a balka-
rimán, melynek szürke színe olyan,
mint a kalapé, de a tollak vége
barnás-narancs színű.

Egy másik, gomba formát tar-
ka-barka selyemhorgolással vontak
be, amazzótótték orpé-vel kötöt-
ték át. A gomba forma gyöngy-
szalmából nagyon divatos, a régi
girardit helyettesíti. Favorizálják
még a valódi flórenai kalapot is.
Bájosan szeszélyes karimáját alul-
ról keskeny piros bársonyszalag
keretezi, ugyanilyen szalag fonódik
a tetején is körül, de az idén a
szalagot „vindung”-nak illik mon-
dani, különben a kiszolgáló hölgy
nem ért meg bennünket! A vindungon
balról, a karimára fektet-
ve nem egészen kinyit piros ró-
zsacsokor, a világos pirostól a sötét-
pirosig, közbül egy élénk sárgá-
val everve, adja meg igazi stílu-
sát ennek az örökszép formának.

A posztó kalap nagyon kedvelt.
Legszébb példánya hófehér, könnyű
anyagból készült, széles, sze-
szélyes karimáját a konty fölött
egy tarka-barka virágosokorral
feltűzték a tetejéhez. Ez is proven-

cei forma. Kevésbé szép az angol-
os gombatetejű, kis szélű kalap,
mert nehézkesnek látszik, akár-
milyen diszkrét, vagy bizarrul
diszítik. Nagyon csinos a hófehér
erépe-selyemkalap, egyik oldalt
lehajló keskeny szélén két hófehér
madárszárny kacérkodik. A bizony-
talan halványkék és halványzöld
posztó kalapokat ezüstbe és arany-
ba mártott keskeny tollak diszítik,
nagyon diszkrétan.

Közgazdaság.**A valutapiac.**

Aradi valutaárak. (Május 14.)
Francia frank 14, svájci frank 38,
dollár 208, dinár 2.04, szokol 6,
márka 0.0070, lira 10.20, angol
font 975, magyar korona 0.03, osz-
trák korona 0.0030. **Kifizetések:**
Budapest külföldi 27, belföldi 34,
Bécs 337, Berlin 0.0045, Prága
6.20, Zürich 37.50, Milano 10.20,
Belgrád 2.15, London 965, Páris
13.85, Newyork 208.

Bucurestii tőzsdezárlat. (Május
14.) **Kifizetések:** Páris 13.8250,
Berlin 0.0053, London 962, New-
york 208.50, Milano 10, Zürich
37.60, Bécs 0.002975, Prága 6.23,
Budapest 0.04.10. **Valuták:** Napo-
leon 780, márka 0.0080, léva 1.50,
török lira 1.40, angol font 975, fran-
ca frank 14, svájci frank 38.25,
lira 10.10, drachma 2.60, dinár
2.10, dollár 208, lengyel márka
0.0050, osztrák korona 0.0029, ma-
gyar korona 0.04, szokol 6.15.

Zürichi nyitás. (Május 14.) Ber-
lin 0.0125, Newyork 556.50, Lon-
don 2571, Páris 36.70, Milano 27.10
Prága 16.5250, Budapest 0.1050,
Belgrád 5.80, Varsó 0.011250, Bécs
0.0078, bélyegzett 0.0078.

Zürichi zárlat. (Május 14.) Ber-
lin 0.0119, Amsterdam 217.75, New-
york 556, London 2569, Páris
36.89, Milano 27, Prága 16.5250,
Budapest 0.1050, Belgrád 5.80,
Varsó 0.0118, Bécs 0.0078.

**Budapesti devizaközpont jegy-
zései.** (Május 14.) Napoleon 18800,
Amsterdam 2043—2103, Belgrád
55—57, Berlin 0.11.50—0.13.50,
márka 0.13—15, **Bucurestii-let**
25.50—27.50, London 24130—
24730, angol font 24200—24800,
Milano 255—265, lira 260—270,
Newyork 5235—5385, dollár 5255-
5405, Páris 345—355, francia frank
350—360, Prága-szokol 155.50—
161.50, Varsó-lengyel márka
0.12.20—12.40, Bécs-osztrák ko-
rona 0.07.40—7.70, Zürich-svájci
frank 950—980.

Bécsi hivatalos áruk. (Május
14.) Prága 2115, Belgrád 732, Bu-
dapest 12.75, Varsó 1.50, Milano
3440, **Bucurestii** 328, London
327800, Newyork 71075, Páris
4680, Zürich 12790, Berlin 1.65,
Amsterdam 27800.

= 'A védjegyek szövegének kicse-
relése. 'Az 'Aradi Kereskedelmi és
Iparkamara közli: 'A kereskedelem-
ügyi miniszter a magyar és német
szövegű védjegyeknek és címkéknek
román szövegűekkel való kicserélé-
sének határidejét f. évi július 1-ig
meghosszabbította.

= Tizenhetedikétől érvényesek a
budapesti vásári igazolványok. 'Az
erdélyi lapokban megjelent közle-
mények eltérést mutattak a tekintet-
ben, hogy mely naptól kezdve érvé-
nyesek a budapesti mintavásárra
szóló, 50 százalékos vasúti kedvez-
ményre és vízum nélküli utazásra fel-
jogosító vásári igazolványok. 'Az
aradi Kereskedelmi és Iparkamara
távíratilag kérdést intézett erre vo-
natkozólag a clujji magyar királyi
követség kirendeltségéhez, ahonnan
azt a választ nyerte, hogy csak tizen-
hetedikétől kezdve lehet a vásári
igazolványok alapján féljegyvel és
vízum nélkül utazni. Visszafelé 30-ig
lehet jönni és a vásári igazolvány
alapján visszafelé már a román vas-
utakon is 50 százalékos vasúti ked-
vezményben részesülnek a vásárról
visszatérők.

NYILATKOZAT.

A szerkesztésért:

KAROLY JOZSEF

felel.

Cenzorok

IOAN NICHIN

NYILATKOZAT.

NYILATKOZAT.

Az ezen rovát alatt közölttekért nem
vállalunk felelősséget.

NYILATKOZAT.

Csalás miatt feljelentett aradi
hírlapiroda tulajdonos" című ma-
gyar aradi lapban megjelent cikkre
az igazság érdekében ki kell jelente-
nem, hogy a szóbanforgó nyolcvan-
ezer lejt már előzőleg felajánlottam
Engelhardt Ferencnek, aki azonban
azt el nem fogadta s ebből keletke-
zett a bünyügyi eljárás, amelynek so-
rán zárlat is lett elrendelve. Miután
az ügy a félreértések kölcsönös ki-
magyarázása után rendezve lett, a
bünyügyi eljárás és ennek kapcsán
természetesen a zárlat is meg lett
szüntetve.

Klein József.

Alulírottak, mint a jelen ügyben
érdeelt felek jogi képviselői igazol-
juk, hogy Klein József ur fenti nyi-
latkozata megfelel a valóságnak.

Arad, 1923. május hó 14-én.

Dr. Höflich Béla,
ügyvéd.

Dr. Zeiner Gusztáv,
ügyvéd.

Depot-megnyitás!

Megkezdődött Goldschmidt
Sándor szőlőbirtokos saját ter-
mésű borainak és saját égetési
pálinkáinak kimérése Str. Emi-
nescu (Deák Ferenc-u.) 4/4l.

Szuchy Károly

üzetvezető.

2708

UZINELE COMUNALE ARAD.**ÉRTESÍTÉS!**

Értesítjük a közönséget, hogy a
városi jéggyárat üzembe helyez-
tük és folyó hó 16-tól kezdve ugy
a jéggyárban árusítunk jéget, mint
havi előfizetőknek házhoz száll-
lítjuk.

A jég ára:

A gyárban métermá-
zsánként L. 80.—
Táblánként L. 10.—
Havi bérletben házhoz
szállítva, naponta 1/4
tábla havi L. 150.—
Naponta egy egész tábla
havi L. 300.—

Előfizetések csakis készpénz-
fizetés mellett vétetnek fel. Elő-
fizetni lehet az összeg egyidejű
lefizetése mellett központi irodánk-
ban a gázgyárban, vagy városi
szerelesei üzletünkben Str. Emi-
nescu (Deák Ferenc-utca) 4. szám
alatt. Előfizetni legfeljebb napi 16
tábla házhoz szállítására lehet. 2047

**Értesítés!
Löw és Bakács**

cégbe

Reisner Lenke

belépett és személyes
vezetésével megkezdtek

a legfinomabb női fehérnemű

készítését. Elsőrendű
anyaggal és kézimunká-
val készített áruikat

feltűnő olesó árban

fogják úgy nagyban,
mintkicsinyben árusítani

Függönyök, ágyteri-
tők, kézimunkák!!!

Löw si Bakács

Strada Brajanu 11. 13252

Reusz Sándor

a Temesvári Sörfőzde R. T. fő-
raktára, Bul. Regele Ferdinand I.
No. 33. (Boros Béni-tér 5.)

jéggyári üzemei

Értesíti a jégfogyasztó közönsé-
get, hogy folyó hó 20-án a Bulev.
Carol (Erzsébet-körút) és Strada
Moise Nicoara (Petőfi-utca) sar-
kán levő jéggyára is megkezdte
üzemét.

Jégkiadás reggel 6—8-ig, este
6—8-ig. Négy táblán felüli meny-
nyiség házhoz szállítva. Délelőtti
rendelések délután, délutáni ren-
delések délelőtt szállíthatnak el.

Bul. Regele Ferdinand I. No.
33. (Boros Béni-tér 5.) alatti jég-
gyárban jégkiadás továbbra is
egész nap. 1717

Egy elsőrendű

turaautó

kitűnő állapotban eladó.

Cim KELET hírlapiroda.

Szenzáció!

Szenzáció!

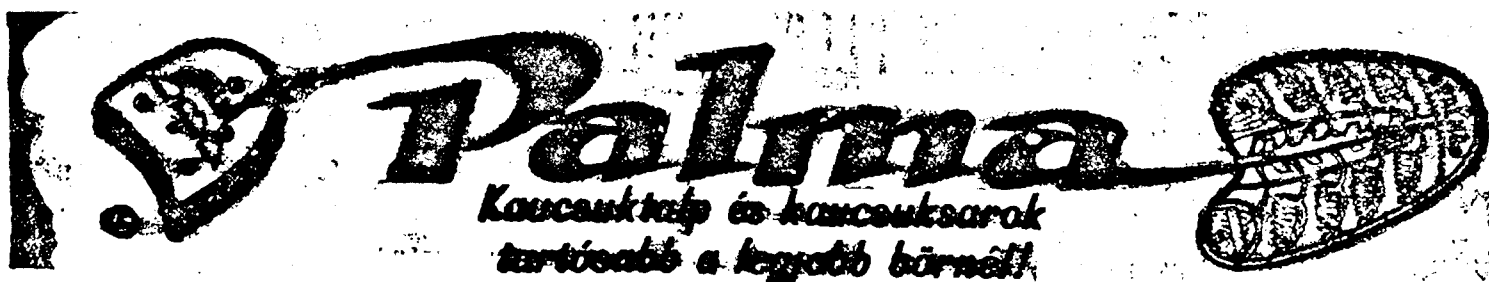
!! Miről beszél egész Arad? !!

Arról, hogy az első aradi fényképkiállítás megnyitott a Str. Eminescu 7. szám (Deák Ferenc-u.)

„Villanfényképészetben.”

Szenzáció!

Radio Művelési Iroda 2877/a. sz.

VASARNAPI UJSÁG
2. szám.

Képes és képes cikkek:
Májusi ünnepek Clujon (Kolozsváron). Munkások ezrei a Hója-erdőben. Tánó a Hójában. A Mária Valéria Egyet háromnapos bazárja. A Mária Valéria hölgyszabószája. Kén a babakörzölől.
A trónörökös a ferencendeknél. Károly trónörökös a ferencendeknél. Károly trónörökös a ferencendeknél. Károly trónörökös a ferencendeknél.
Kísérletek az anyaggá változtatható ismeretlen erővel. Három materializációs felvétel. Irodalmi arcképek. Berde Mária otthonában. Bérczy Lajos. Antal János, a tizenhat éves költő. Beosky Andor.
A színházi hétről. Sándor Erzsébet Erdélyben. Kassay Károly 35 éves jubileuma. Lohengrin a román operában. Nyári divatminták stb.
A szövegrészben: Szabolcska Mihály, Berde Mária, Bárd Oszkár, Kacsó Sándor versei. Pálffy Irén regénye. Részlet Karácsony Benő drámájából. Franz Xaver Kappusnovella Pogány László fordításában. Paál Arpád: A nő hazug élete. Mme Daumière: Párisi divatlevél. Grafológia, Háztartás, Világkrónika, Erdélyi Orszem, posta, stb. stb. 2716

„Reclama” No. 2989.

Metró Bank és Külkereskedelmi R.-T.

BUDAPEST, V., Arany János-utca 1. sz.
Az Allami Devizaközpont és a Budapesti Áru- és Értéktőzsdé tagja.
Befizetett alaptőke:
250.000.000 magy. K.
Vezérigazgató: UNGER A. BERTRAM.
Girószla: a M. Kir. All. Jegyintézetnél, a Budapesti Giró- és Pénztár-Egyletnél.
Csekkszla: a M. Kir. Póstatakarék-pénztárnál: 2860 szám.
Códok: A. B. C. 5th Ed. Impr., Bentley's, Peterson's, Rudolf Mosse-féle.
Sürgönyeim: „Metbank”, Budapest.
Mindennemű tőzsdéi- és bankmegbízás kuláns eszközölése. :: Áru-export és import.
Elfogadjuk bevásárlási megbízásokat a Budapesti XIV. Árumintavásárra (máj 19-28.) 2719

Új acél görredőnyök, Nap ellenzőgépek és Boltajtó rolók

Ugyanott lakatos inasok fizetéssel felvételnek.
Weisz Jenő lakatosmester,
Arad, Bul. Reg. Maria No. 9-23. 13887

Bőr- és cipőszakmabeli

jelentékeny, törv. védett

tömegcikk

kerületi egyedárusága tökéletes cég részére kiadó. — Szak-tudás nem szükséges.

Ajánlatok „Felette jövedelmező” jelige alatt a kiadóba kéretnek. 13658

Tisztviselők, iparosok bevásárlási helye:

Muzsaj József férfi-, flu- és gyermekruha-telepe, városi színház főbejárattal szemben. 2881

Férfi öltöny gyapju kelméből	Lej 980.—
Férfi öltöny gyapju kelméből	Lej 820.—
Férfi öltöny la angol szövethből	Lej 1250.—
Férfi öltöny la angol szövethből	Lej 980.—
Férfi öltöny la kamgarn kelméből	Lej 1800.—
Férfi Raglán gyapju kelméből	Lej 1050.—
Flu Raglán gyapju kelméből	Lej 920.—
Vászon öltöny valódi lenvászonból minden színben	Lej 1150.—
Porköppeny minden számban	Lej 350.—
Gummi köppeny la minőség	Lej 850.—
Gyermek vászon costum	Lej 850.—

Bőr kabát különlegességek, angol és német gyártmányú szövetek.

Legolozóbb bevásárlási forrás

benzin, petróleum és gépolaj
DIMITRIE SUCIU,
Str. Metianu (Ferral-u.) 14. :: Telefon 914.

Staniol transito Románia részére fehér-, ezüst- és mindenszínben

KUN IZIDOR,
Budapest, VI., Nagy János-utca 6. szám.
Telefon hívó 17-40. 13871

Reuma. Csusz. Köszvény. Ischiás.

VAȚA DE JOS. (Alváca.)

A fürdő természetes kén- és szén-savas hévízei évszázadok óta csodás és páratlan eredménnyel gyógyítanak.
Allandó fürdőorvos, kintinó permentes hegyi levegő, nagy árnyas park.
A vonatok a fürdőtelepen állanak meg. 13109
Israelitáknak külön rituális konyha. Május hónapban a szobaárakból tetemes engedmény. — Prospektussal készséggel szolgál az Igazgatóság.

Lohosodás. Benuzás. Vizszertárolás. Női bajok. Aranyér.

Tisztelt utazó közönség és szállító urak figyelmébe!

Ajánljuk kényelmesen berendezett és jó karban lévő személy és teher szállító **AUTOINKAT**

pontos kiszolgálás és szolid díjazás mellett.

Autótulajdonosok szíves figyelmébe ajánljuk legjobb és legmodernebb gépekkel felszerelt autógumi vulcanizáló üzemünket.
Számos partfogást kérünk: 13887

STEINER J. & COMP. Arad
Str. Granitel (Határ) 11. TELEFON 481.

A sifilis legújabb kezelési módja

a bismuth alapon készített

„TREPOLLAL”

Bevezették a párisi Pasteur-intézet orvosai Szalay és Levaditi. A párisi közegészségügyi tanács által elfogadva. A román egészségügyi vezérigazgatóság által jóváhagyva. A kezelés csak néhány izom közé való fecskendezésből áll. Nem fájdalmas, mérgezésmentes, nem hagynak maguk után stomatitist és teljesen veszélymentesek. A „TREPOLLAL” való kezelés után visszaesés kizárva. Főképviselek egy Nagyrománia részére:

„Oficiul economie al Romaniei” S. A.
BUCUREȘTI, Bvdul Domniței No. 12. Telefon 9187.
Kapható a nagyobb gyógyszerárakban és drogueriákban.

Csodás hatású araszépitő és finomító a

Földes MARGITCREME és MARGITSZAPPAN

Zsírtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. Pár napi használat után szüntet szepelöket, májfoltokat, bőrkiütéseket, ráncokat, redőket és minden bőrbajt. Az arc pár napi használat után tiszta, hamvas, rózsás lesz. 13596

Dr. Földes és Hehs Margitcreme gyára
Budapest, I. Bertalan-utca 26.
Arad—Uj-Mioalaca. 13596

Lippafüred - Gyógyfürdő.

Allomás Máriaradna—Lippa.

Szén-savas vasas-sós fürdők.

Idény: május 1. — október 15.

Javalva: Rheuma, vérszegénység, ideggyengeség, idegbántalmaknál, általános gyengeség, vese- és hólyagbántalmaknál, ideges szivbajoknál, női bajok után erősítő kurára stb.

Saját motoros-vasut állandóan közlekedik.

Kellémes tiszta szobák! :: Előrendeli konyha saját kezelésben! Polgári árak! A közkedvelt „Lippafüredi Apolló-Borvíz” forrás kezelése.

Prospektussal szolgál: 2549 a fürdőigazgatóság.

Fűszerengros-segéd

azonnalra felvételik.

Herbstein Mór

Bulevardul Regele Ferdinand I. No. 49. (Boros Béni-tér) II. 18124

Valódi havasi málnaszirup kapható, 2707

Eisenburger Gyulánál
Orástie (Szászváros)

NAGYVÁRADI AGRÁR TAKARÉK-PÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Devizakötésekre jogosított bank. Legelőnyösebben és leggyorsabban teljesít vételi és eladási megbízásokat az összes külföldi piacokra.
Valutákat vezet és elad. 2718

Telefon: 6-58, 6-14, 6-62.

Alkalmi vétel!

Arad-hegyalján fél millió
Lej évi hasznót hajtó

gőzmalom

4 szobás azonnal elfoglalható lakással 1400 öl gyümölcsösökerttel és 3 1/2 hold

szőlővel

720.000 leiert eladó. Villanyos megállóval szemben.

Ház, szőlő, malom és berendezés külön is eladó. „Uranus” iroda főpostával szemben. 18099

**Bécsi grenadin, ruha és blous
ujdonságok megérkeztek**

JULIU PLESZ GYULA

céghez, Arad, a színház-épület hátsó bejáratával
szemben. Külön mértékosztály. Kérem kirakatalm megtekintését

Apró hirdetések.

Levelzés.

JUNO. Még mindig úgy mégis tizen-
egyedik lesek, vagyis akarok. Piri.
2708

Házasság.

FÉRJHEZ menne fiatal leány 100.000
Leányi hozománnyal lehetőleg cukrász-
hoz. Teljes című levelet „Cukrász”
feligével Wallinger hirdetője továbbít.
13253

Alkalmazás.

ÁLLANDÓ ÁLLÁST KAP, ha
az „Aradi Közlöny” ezen rovatát
használja.

KISZOLGALO LEANY a papírszakmá-
ból felvétetik. Cim a kiadóban. 1894

FÜSZERKERESKEDŐ segéd, kiszolgált
katona, állást keres. Beszél románul, ma-
gyarul, németül. Bandur Gyula, Bilindia
(Jud. Arad). 2620

SZAKKÉPZETT nő vezető-molnár állást
keres. Szíves meghívásokat kér: Juhász
Béla. Főnlak. 2625

EGY jobb családból való fiút fizetéssel
tanulónak felvesszünk. Szántó és Komlós
férfi ruha-üzlet. 13120

SZOLGA 16 bizonyítvánnyal felvétetik.
Cim a kiadóban. 2709

MINDENES FŐZŐNŐT ÉS BEJÁRÓ-
NŐT keresek. Bulev. Carol No. 42.
(Erzsébet-körút) 20. sz. ajtó 7. 2712

CSOMAGOLO LEANYOK felvétetnek
Gracia kozmetikai laboratórium, román
templom udvarán. 2713

EGY MINDENES kerestetik. Cim a ki-
adóban. 2616

KIFUTÓ FIU azonnal felvétetik Klein
Miksa. Bulev. Regele Ferdinand 39.
(Boros Béni-tér) 8. 2720

FEHÉRNEMŰ varróleányok és tanul-
leányok felvétetnek. Fischer, fehérnemű
üzlet, Strada Bratianu, Minorita-palota.
2666

RAKTÁRNOKI, ügyelői, vagy ehhez
hasonló állást keres románul is beszélő
fiatalember. Cim a kiadóban. 2721

ÜGYES, önálló varróleányok magas fi-
zetéssel felvétetnek Fortuna női konfec-
tios üzletében Strada Colonel Pirci
(Vörösmarty-utca) 3. 2725

BEJÁRÓ kerestetik délutáni munká-
ra. Petru Pável. Str. Alexandru Gavra
(Csernovits Péter-utca) 27. 901

FIATAL FÜSZERESSEGÉD felvétetik
Gusztav Dürr cégnél. 2724

ÜGYES IRODASTANÓT ÉS KÖNYV-
TÁRI KISASSZONYT keres Kerpel
könyvkereskedése. 2709

PÉNZTÁROSNOT, Komoly megbízható,
ki a román, vagy német nyelvet beszél
és a vevők kiszolgálását is vállalja,
helybéli piperecik kereskedés felvez.
Cim Kelet hírlapiroda. 13125

SZOPTATÓS dajka 2 hónapos csecse-
mőhöz azonnal felvétetik. Jelentkezés
Bulev. Regele Ferdinand 22. I. em. jobb-
ra, délelőtt 8-9, délután 3-4. 13124

KERESKEDELMIT végzett 24 éves fia-
talembert, ki teljes mezőgazdasági, szőlő-
lészeti és némi kereskedelmi praxissal
bir, a román, magyar, német nyelveket
beszéli, állást keres. Cim Kelet hírlap-
iroda. 13124

SZOBÁLEÁNY FELVÉTETIK Strada
Muresanu (Nádor-utca) 8. 2723

Lakás.

URILEÁNY Intelligens családnál buto-
rozott szobát keres teljes ellátással.
Ajánlatokat „Kellemes otthon” jellegre
kiadóba. 2661

BUDAPESTI 3 szobás villalaksomat
elcserélném hasonló aradi lakással. Bö-
vebbet Bodnár, Strada Vladimirescu
(Dobó-utca) 1a) 13125

Vétel és eladás.

SCHESLON-terítő, fagyalt-gép, férfi kar-
szijjas aranyóra, férfi ruha, nyári paplan
csipke függöny, ékszer, étkező és kávé-
szervizek, szőnyegek, antik dolgok,
dísztárgyak, fekete selyem ruha, újszül-
ött kölygje, stb. eladó. Str. Consisto-
riului 12. (Batthyány-utca 23. I. emelet,
jobb. 1000

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, Japán
és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst
tárgyakat, perzsa és szírnaszőnye-
ket, egész kylliteményeket a legmagya-
sabb árban vásárol a Salon Artistique
Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Ellz-
palota.) 11895

SELYEM paplan, frakk, kősimunka el-
adó. Str. Calvin 8. emelet. 13253

ELADÓ egy 6-os Nicholson-gyártmányu
magánjáró lokomobil, egy 8-as magyar
gazdasági gyártmányu csepőszekrény.
Strada Vasile Paguba 14. (Báthory Ist-
ván-utca 18.) 2710

ELADÓ egy kétszáz literes vörösrés
üst, teljesen jókarban Minijon (Ménesen)
19. megálló. Lóos villától fölfelé balra az
első kőnél. Elköltözés miatt sürgős.
2712

MIELŐTT BÄRMIT venne, vagy elad-
na, forduljon a „Megbízás” vállalat
Strada Horia (Széchenyi-utca) 4. ahol
nagy választék van mindenféle ingat-
lan és ingóságból vétel-eladásra elője-
gyezve. 13739

GYERMEKKOCSI, fekvő eladó. Strada
Dr. Ratiu (Sárosi-utca) 4. 2714

PLÜS DIVÁNY és két darab szekrény
eladó. Strada Gelu (Almos-utca) 14-16.
2722

EGY magánjáró Clifton Suttleworth csep-
lő garnitúra olcsón eladó. Értekezni
Aradon, Strada Dorobantilor No. 6. Far-
kashál. 2710

EREDETI HOPHERR MAGÁNJARÓ
1918. évi gyártmány gyárilag kijavítva,
eladó az „Economia” Kereskedelmi és
Ipari R.-T.-nál Oradea-Mare. Telefon:
8-58. Táviratcim: „Coloniale.” 2717

ORTH. KOSER sajt állandóan kapható
Luttwák József cégnél. 2707

KORÁSZÁN 3,80x4,80 hatalmas perzsa
ebédülőszőnyeg eladó. Uranus, főpostá-
val szemben. 13028

URISZOBÁ vadonatúj eladó. Salon Ar-
tistique Fischer Ellz-palota. 13576

KITÜNŐ ÜZLETI KÖNYVEK, IRODAI
CIKKEK és olcsó hangjegyek, 100.000
kötetes kölcsonkönyvtár Kerpelnél. Te-
lefon 385. 13625

A NAGY KERESLETRE VALÓ TEKIN-
TETTEL sürgösen keresünk antik buto-
rokat, perzsa szőnyeget, festménye-
ket, műtárgyakat, régi üveg és porcelán
tárgyakat, Japán vázákat és ezüst ötvös
munkákat. Vidéki meghívásra kiutazunk.
Szépművészeti Szalon, Ortutay-palota.
13573

OPYINGOFFICE leíró, sokszorosító iroda.
Körlevelek speciális gépeken készülnek.
Szegetű írógépvállalata Strada Luther 1.
Telefon III. 13731

SZÖVETEK, mosók, vásznak, női kala-
pok olcsón, Posch divatüzletben Strada
Eminescu (Deák Ferenc-utca) kaphatók.
1900

PIANINO, zongora, harmonium, íróasztal,
üzleti üvegszekrény, fiókos pult, kis má-
soló-press eladó. Str. Eminescu 28. 2628

STRAFKOCSI féderes egy lóra, szecska-
vágó kézi és erőhajtásra, tárcsás daráló-
malom, komplett körfűrész eladó. Str.
Coşbuo (Wesselényi-utca) 13-48. 2617

ÍRÓASZTAL egyszerű, papírprens, vagy
salitukör, 2 m² kirakati üvegtábla eladó.
Str. Coşbuo (Wesselényi-utca) 13-48. 2618

SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ Kézimunka függö-
nyök, ágylakarók, csipkefüggönyök dus
választékban. Modern előnyomda. Er-
beszt kézimunka üzlet miniház mögött.
1397

FÜSZERÜZLET BERENDEZÉS komplett
eladó. Str. Coşbuo (Wesselényi-utca)
13-48. 2619

Ingatlan.

SÉGA (Czuczor-utca) 33. számu magán
sarokház elfoglalható lakással eladó. Ér-
tekezni ugyanott. 13117

ARAD határában 2 hold lucerna kiadó.
Cim a kiadóhivatalban. 2621

SAROKHÁZ fűszertüzlettel, termény, tra-
fik, ital és bélyegárusítással eladó. Cim
a kiadóban. 2701

DOHÁNYGYÁRRAL szemben, országút
mentén adómentes sarokház két üzlet-
tel, két lakással eladó. Egyik üzlet mo-
dern 3 szobás lakással azonnal átvehe-
tő. Parkozott udvar és gyümölcsös-
kert. Uranus, főpostával szemben. 13028

Üzletek.

CUKRÁSZDA, esetleg más üzletnek is
alkalmas, vidéken lakással együtt el-
adó. Bővebbet Wallinger hirdetőjében.
13253

FŐUTON üzlethelyiség esetleg berende-
zéssel együtt átadó, ugyanott egy
Neptun-fürdő kabin eladó. Cim Wallin-
ger hirdetőjében. 13253

Különféle.

SZÁZEZER lottó kölcsönt bekebelezés-
re folyósítok. Cim a kiadóban. 2711

GYÁRALAPÍTÁSRA alkalmas helyiség
kiadó. Cim Kelet hírlapiroda. 13124

Aradmegyében

száz kat. hold szántóföldből álló kitűnő
fekvéstől alkalmos megfelelő új gazdasági
épületekkel együtt eladó. Bővebbet:
WALLINGER - IRODÁBAN.

Eladó vendéglő!

Arad egyik legjobb hird és
kitűnő menetelű belvárosi polgári
vendéglője gyönyörű leltárral és
2 szobás azonnal elfoglalható lakás-
sal eladó. 13125

Cim KELET hírlapiroda.
Str. Alexandri (Salac-utca) 1.

Két-három szoba,

melléképületekből álló lakás a város
központjában azonnalra kerestetik gyer-
mektelen házaspár részére jó bérlettel
melletti. Cimek KELET hírlapirodába
keretnek. 13124

Piactér

közlemben fűszerkereskedés, hest, és ter-
ményüzlet, kávéház, olcsó, és hentes-
üzlet minden célra alkalmas üzletek eladók
Bővebbet: **WALLINGER-Irodában.**

Dobiáschi J. és Dörner Testvérek

ARAD.

Ászfalfedellemez, elszigetelő-lemez, mindennemű kátrány- és
vegyitermékek áruügynökségi és bizományi

raktárát és irodáját

Str. Episc. D. Radu (Magyar-u.) 3. sz. alá helyezte át
Telefon 165. 13837

Köszönet Kokszt

prompt szállít üzemek, téglagyárak és
szénnagykereskedők részére

FERROCARBON

szénkereskedelmi társaság, szénbányák kizárólagos képviselői

Centrala: Timisioara.

Expositura: Petroseni.

Agrárpalota. Telefon 9.

18666

Telefon 41.

Átköltözéseket

helyben és vidékre nyitott és sárt
butorszállító kocsikkal felelősség
mellett pontosan és olcsón teljesít:

Éliás Lipót Fia

szállító, Arad, Str. Eminescu
(Deák Ferenc-utca) 36. sz.
Bekapcsolat telefon 250. sz.